

Underveisvurdering på barnetrinnet og måloppnåelse

TOLKNINGSUTTALELSE 12.12.2014

På barnetrinnet skal det ikke brukes tallkarakterer i vurderingen av elevens kompetanse. Vi gir noen innspill og vurderinger knyttet til regelverket for individuell vurdering, og om formålet med underveisvurdering.

Gjelder

- Forskrift til opplæringslova - § 3-10. Undervegsvurdering i fag

Vi har svart på spørsmål fra Sandefjord kommune og Utdanningsforbundet i Sandefjord om vurdering på barnetrinnet, og bruk av høy, middels og lav måloppnåelse.

På barnetrinnet skal det ikke brukes tallkarakterer

På barnetrinnet skal dere ikke bruke tallkarakterer i vurderingen av elevenes kompetanse. Det er skoleeier som har ansvaret for å ha et system for som følger regelverket, og som blant annet dokumenterer at underveisvurdering er gitt. Skoleeier kan delegere ansvaret til

skolene.

Elevene har rett til å vite hvor de står

Forskrift til opplæringsloven ("Vurderingsforskriften") angir viktige prinsipper for underveisvurdering. Hensikten med underveisvurdering, inkludert halvårsvurderingen, er at den skal virke motiverende og hjelpe elevene videre i læringsarbeidet. Karakterer skal ikke brukes på barnetrinnet, samtidig har elevene rett til å få vite hvor de står ut fra kompetansemålene i fagene. Et sentralt prinsipp i underveisvurdering på barnetrinnet er at elevene skal få informasjon om kompetansen sin. Elevene skal få meldinger med sikte på faglig utvikling, det vil si hva elevene mestrer, og råd om hvordan de kan bli bedre i faget.

Skjemaer må sikre at elever og foreldre får informasjon

Dersom skolen eller skoleeier bruker skjemaer i forbindelse med for eksempel halvårsvurdering, må dere sikre at elever og foreldre får informasjon om hva elevene mestrer og hva de kan jobbe videre med for å mestre bedre. Informasjonen i skjemaene bør ikke være utformet på en måte som gir begrenset informasjon. For eksempel bør ikke skjemaene kun angi elevens grad av måloppnåelse i faget, uten at det er tydelig hva eleven faktisk får til. Det er viktig at all tilbakemelding til eleven og foreldre er konkret, knyttet til faget og til hva eleven må jobbe med fremover, og at lærer alltid må tilpasse sin dialog til bl.a. elevenes alder.

Samtidig skal elevene få så tydelige faglige tilbakemeldinger at de ikke må gjette om de har høy måloppnåelse eller ikke. Men det kan gjøres på mange andre måter enn å begrense seg til å kommunisere måloppnåelse med et tall eller en nivåbetegnelse. Vi mener skolene bør være forsiktige med å bruke karakterlignende uttrykk i barneskolen.

Det er forskjell på systemer og lærerens egne notater

Når det gjelder tilbakemeldinger og systemer for å følge med på elevenes måloppnåelse, er det forskjell på hva læreren noterer for eget bruk, og på hvilke tilbakemeldinger eleven og foreldre får. Læreren kan ofte ha skalaer og tall i egne notater. Dersom informasjonen

eleven og foreldre får skiller seg fra det som eventuelt lagres i skolens eller kommunene datasystemer, forutsettes det at skoleeier, eventuelt skolen, har en praksis som er avklart med Datatilsynet, og som er innenfor reglene for personvern.

Dialog mellom ulike ledd

Vi anbefaler at dere utarbeider systemer for undervisvurdering lokalt gjennom dialog og samarbeid. Skoleeierne eller skolen bør ta med lærerne på råd, for å sikre en god pedagogisk praksis.

Mer informasjon

[Kapittel 3 i forskrift til opplæringsloven](#)

[Tips og råd til undervisvurderingen og vurdering for læring](#)